

Täysistunto

Torstai 2.5.2024 klo 16.01—0.46

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista sekä eräiksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 31/2024 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohdientä jälkeen. — Ja esittelijänä ministeri Rydman, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.52 **Elinkeinoministeri Wille Rydman** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyseessä on tosiaan hallituksen esitys laiksi kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista sekä eräiksi muiksi laeiksi. Esityksen tarkoituksena on antaa Euroopan unionin niin sanottua kryptovaramarkkina-asetusta ja maksun tiedot -asetusta täydentävät säännökset sekä korjata neljännen ja viidennen rahanpesudirektiivin kansallisessa täytäntöönpanossa havaittuja vähäisiä puutteita, jotka liittyvät kansainvälisten järjestöjen Suomessa sijaitsevien toimipisteiden poliittisesti vaikutusvaltaisiksi luettaviin tehtäviin.

Ensimmäinen tunnettu kryptovara bitcoin julkaistiin vuonna 2009. Nykyään kryptovaroja on tuhansia ja niiden ympärille on muodostunut monipuolista palveluntarjontaa. Kryptovarot ovat saaneet viime vuosina verrattain paljon huomiota julkisuudessa ja sijoittajien joukossa. Kryptovaroja koskeva sääntely ja sijoittajansuoja eivät ole valitettavasti kehittyneet samassa tahdissa ilmiön kanssa. Alalla on nähty runsaasti epärehellistä ja sijoittajien suojasta piittaamatonta toimintaa.

Euroopan unionin kryptovaramarkkina-asetus ja sitä täydentävät kansalliset säännökset parantavat merkittävästi sijoittajansuojaa. Kryptovarapalveluja koskevat vaatimukset olisivat jatkossa sisällöltään samantyyppisiä kuin muualla rahoitusmarkkinasääntelyssä. Maksun tiedot -asetuksen myötä kryptovarasirtojen yhteydessä pitäisi siirtää vastaavat tiedot kuin perinteisten maksujen yhteydessä. Tämä parantaa merkittävästi kryptovarasirtojen jäljitettävyyttä ja auttaa siten myös rikostorjunnassa.

Esitys koostuu pääosin EU-säännösten edellyttämästä täytäntöönpanosta. Finanssivalvonta nimettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi ja sille annettaisiin EU-säännösten edellyttämät valvontavaltuudet sekä oikeus määrätä asetuksen mukaisia seuraamusmaksuja. Lisäksi palveluntarjoajille ehdotettaisiin rikosoikeudellista vastuuta kryptovaramarkkinoiden väärinkäytöstä ja luvattomasta palveluntarjonnasta yhdenmukaisesti muun rahoit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

tusmarkkinasääntelyn kanssa. Uudessa laissa säädettäisiin myös palveluntarjoajan ja ylimmän hallintoelimen jäsenten vahingonkorvausvastuusta ja salassapidosta.

Esitys parantaa ennen kaikkea sijoittajien tiedonsaantimahdollisuuksia ja heidän oikeuksiaan kryptovarasijoittajina. Jatkossa toimiluvan saaneet kryptovarapalvelujen tarjoajat merkittäisiin keskitettyyn EU-rekisteriin. Sijoittajat voisivat tarkistaa rekisteristä, ketkä ovat saaneet toimiluvan ja siten osoittaneet hakemusvaiheessa noudattavansa asetuksen laajoja vaatimuksia. Tämän toivotaan estävän sijoittajien lankeamista kryptovarahuujauksiin.

Kotimaiset palveluntarjoajat suhtautuvat EU:n kryptovarasääntelyyn positiivisesti, sillä sen koetaan lisäävän sääntöjä noudattavien palveluntarjoajien uskottavuutta ja toimintaedellytyksiä. EU:n kryptovara-asetus sisältää lisäksi suoraan sovellettavat säännökset kryptovaroihin liittyvien haitallisten ilmasto- ja ympäristövaikutusten ilmoittamisesta. Näiden tiedonantovelvoitteiden toivotaan saavan sijoittajia miettimään myös kryptovaroihin liittyvää sähkönkulutusta entistä tarkemmin.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.